

emcdda.europa.eu

ΜΗΝΥΜΑ

Wolfgang Götz, Διευθυντής Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

Επ' ευκαιρία της παρουσίασης της
Ετήσιας έκθεσης 2008: η κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη
Embargo: 10:00 CET — 6.11.2008

Η ψύχραιμη ανάλυση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεξαγωγή ενός ενημερωμένου, παραγωγικού και τεκμηριωμένου διαλόγου σχετικά με την κατάσταση των ναρκωτικών σήμερα. Μια τέτοια ανάλυση διασφαλίζει ότι οι απόψεις βασίζονται σε στοιχεία και ότι εκείνοι που καλούνται να λάβουν δύσκολες πολιτικές αποφάσεις αντιλαμβάνονται πλήρως τις διαθέσιμες επιλογές καθώς και τα οφέλη που ενδεχομένως θα προσφέρουν αυτές. Αυτή είναι και η φιλοσοφία της *Ετήσιας Έκθεσής μας για το 2008: η κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη*, την οποία παρουσιάζουμε με υπερηφάνεια σήμερα στις Βρυξέλλες.

Το περασμένο έτος εξετάστηκαν όσο ποτέ άλλοτε, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, ο τρόπος με τον οποίο λειτούργησαν οι πολιτικές σχετικά με τα ναρκωτικά μέχρι σήμερα και οι κατευθύνσεις που πρέπει να επιδιωχθούν στο μέλλον. Το ΕΚΠΝΤ συνεισέφερε ενεργά και στα δύο αυτά επίπεδα. Συγκεκριμένα, προσέφερε τεχνική υποστήριξη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την αξιολόγηση του τρέχοντος σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά (2005–08) καθώς και στην συνεχιζόμενη παρακολούθηση της προόδου των στόχων που προσδιορίστηκαν στην ειδική σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά του 1998 ⁽¹⁾.

Με ικανοποίηση μπορούμε να αναφέρουμε ότι, με διεθνή κριτήρια, η Ευρώπη σήμερα ξεχωρίζει ως ένα από τα μέρη του κόσμου που παρουσιάζουν μεγαλύτερη ανάπτυξη της ικανότητας παρακολούθησης των ναρκωτικών. Ωστόσο, εξακολουθούμε να είμαστε απόλυτα αφοσιωμένοι στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας και της χρησιμότητας των διαθέσιμων δεδομένων, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση της χάραξης πολιτικών και της πρακτικής σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η σημερινή έκθεση δείχνει ότι, παρόλο που η χρήση ναρκωτικών διατηρείται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, η Ευρώπη μοιάζει να εισέρχεται σε μια πιο σταθερή φάση. Συνολικά, όσον αφορά τις περισσότερες μορφές χρήσης, δεν παρουσιάζεται σημαντική αύξηση και σε ορισμένες περιοχές παρατηρούνται πτωτικές τάσεις. Για παράδειγμα, οι δείκτες που αφορούν τη χρήση αμφεταμίνης και έκστασης παραπέμπουν σε σταθεροποιητικές ή πτωτικές τάσεις. Επίσης, τα πιο πρόσφατα δεδομένα περιέχουν ισχυρότερες ενδείξεις ότι η χρήση της κάνναβης από τους νέους σταθεροποιείται ή ακόμα και μειώνεται σε ορισμένες χώρες.

Η διαθεσιμότητα της θεραπείας, μολοντί ακόμα ανεπαρκής, εξακολουθεί να επεκτείνεται στην Ευρώπη, σε τέτοιο βαθμό ώστε σε ορισμένες χώρες η πλειονότητα των χρηστών ηρωίνης –που κάποτε θεωρούνταν κρυφός πληθυσμός– βρίσκονται πλέον σε επαφή με υπηρεσίες διάφορων τύπων. Επίσης, ενώ πριν από λίγα χρόνια η μόλυνση των χρηστών ενέσιμων ναρκωτικών από τον ιό HIV αποτελούσε καίριο θέμα προβληματισμού στο πλαίσιο του διαλόγου σχετικά με την πολιτική για τα ναρκωτικά, τα ποσοστά νέων μολύνσεων που αποδίδονται στη χρήση ναρκωτικών έχουν μειωθεί και εξακολουθούν να μειώνονται.

Βιώνουμε επίσης μεγαλύτερη συνοχή σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν το ζήτημα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Σήμερα, 26 κράτη μέλη, καθώς και η Κροατία, η Τουρκία και η Νορβηγία, έχουν υιοθετήσει εθνικό έγγραφο πολιτικής για τα ναρκωτικά (σε σύγκριση με 10 κράτη το 1995). Τα έγγραφα αυτά, από άποψη διάρθρωσης, ευθυγραμμίζονται ολόένα και περισσότερο προς το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά. Το περασμένο έτος σημειώθηκε επίσης πρωτόγνωρη δραστηριότητα στον τομέα της χάραξης πολιτικών σε εθνικό επίπεδο, καθώς περίπου τα μισά (13) κράτη μέλη της ΕΕ βρίσκονται σε

διάφορα στάδια αναθεώρησης και αναδιατύπωσης των εγγράφων πολιτικής τους για τα ναρκωτικά.

Παρότι είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε αυτές τις θετικές εξελίξεις, πρέπει επίσης να θυμόμαστε ότι η δυναμική φύση του προβλήματος των ναρκωτικών μας φέρνει αντιμέτωπους με συνεχιζόμενους προβληματισμούς και νέες προκλήσεις. Περίοπτα προβλήματα σήμερα αποτελούν η συνεχής αύξηση της χρήσης κοκαΐνης, οι ανησυχητικές ενδείξεις για την ηρωίνη, ο υψηλός επιπολασμός του ιού της ηπατίτιδας Γ (HCV) στους χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών, τα υψηλά ποσοστά θανάτων που συνδέονται με τα ναρκωτικά καθώς και περισσότερες καταγγελίες περί αποτροπής και παράνομης παραγωγής συνθετικών οπιοειδών όπως είναι η φαιντανύλη. Επιπλέον, στην έκθεση υπογραμμίζεται η μέση αύξηση κατά 36 % στα αναφερόμενα από τις διωκτικές αρχές αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά στα κράτη μέλη της ΕΕ κατά την πενταετία 2001–06. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στον κίνδυνο που διατρέχουν οι νέοι ευπαθών ομάδων να αντιμετωπίσουν προβλήματα χρήσης ναρκωτικών σε μια επισκόπηση που δημοσιεύεται σήμερα παράλληλα με την *Ετήσια Έκθεση* ⁽²⁾.

Όλα τα ανωτέρω ζητήματα με οδηγούν στο κόστος του προβλήματος των ναρκωτικών για την Ευρώπη, θέμα κεντρικό στον τρέχοντα διάλογο για την πολιτική για τα ναρκωτικά και που μελετάται σε διάφορα μέρη της σημερινής έκθεσης ⁽³⁾. Τους τελευταίους 12 μήνες, το ΕΚΠΝΤ καταβάλλει προσπάθειες για να εντοπίσει και να δοκιμάσει κοινά εργαλεία που θα διευκολύνουν τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τις δημόσιες δαπάνες για τα ναρκωτικά στην ΕΕ. Αν και το έργο αυτό βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, οι πρώτες εκτιμήσεις μας υποδεικνύουν ότι οι κρατικές δαπάνες για το πρόβλημα των ναρκωτικών μπορεί να επιβαρύνουν τον μέσο πολίτη της ΕΕ με έως και 60 ευρώ το χρόνο κατά προσέγγιση.

Οι επιβλαβείς επιπτώσεις της χρήσης των ναρκωτικών είναι ακόμα πιο δύσκολο να υπολογιστούν: η τραγική απώλεια ανθρώπινων ζωών, οι επιπτώσεις των αδικημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά, ο αρνητικός αντίκτυπος για τις κοινωνίες όπου παράγονται ή πωλούνται τα ναρκωτικά και οι διαστάσεις που λαμβάνει η υποβάθμιση της κοινωνικής ανάπτυξης και της πολιτικής σταθερότητας στις χώρες παραγωγής και διαμετακόμισης λόγω της διακίνησης των ναρκωτικών. Αρκεί να αναλογιστούμε τις ανησυχητικές εξελίξεις της διαμετακόμισης της κοκαΐνης μέσω της Δυτικής Αφρικής για να θυμηθούμε τις παράπλευρες ζημιές που μπορεί να προκαλέσει το πρόβλημα των ναρκωτικών.

Τέλος, εξετάζουμε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η έρευνα σχετικά με τα ναρκωτικά σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, από όπου και προέρχονται οι απαραίτητες πληροφορίες για την περιγραφή και την κατανόηση του αντίκτυπου των παράνομων ναρκωτικών. Μια πρόσφατη έκθεση του ΕΚΠΝΤ σχετικά με αυτό το ζήτημα ⁽⁴⁾ προσφέρει μια επισκόπηση της οργάνωσης της έρευνας σχετικά με τα ναρκωτικά στην Ευρώπη. Μια επικείμενη μελέτη υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα περιλαμβάνει συστάσεις για την αντιμετώπιση των γνωστικών κενών και τη βελτίωση της συνεργασίας στο πεδίο της έρευνας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Είναι πολύ πιθανό ότι το περασμένο έτος θα αναγνωριστεί μελλοντικά ως ορόσημο στην ιστορία της διεθνούς πολιτικής για τον έλεγχο των ναρκωτικών. Καθώς η Ευρώπη ετοιμάζεται να εγκαινιάσει ένα νέο σχέδιο δράσης για τα ναρκωτικά (2009–12), έχει την επίγνωση ότι σήμερα περισσότερο από ποτέ υπάρχει μεγαλύτερη συμφωνία σχετικά με την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί και την καλύτερη κατανόηση των προκλήσεων που την περιμένουν.

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Η παρακολούθηση της δεκαετούς προόδου εγκαινιάστηκε στην Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά (CND) τον Μάρτιο του 2008.

⁽²⁾ Βλ. Επιλεγμένο θέμα: *Drugs and vulnerable groups of young people*, 6.11.2008.

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

⁽³⁾ Βλ. επίσης Επιλεγμένο θέμα: *Towards a better understanding of drug-related public expenditure in Europe*, Ιούλιος 2008. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

⁽⁴⁾ Βλ. επίσης Επιλεγμένο θέμα: *National drug related-research in Europe*, Οκτώβριος 2008.

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

Πληροφορίες σχετικά με όλα τα προϊόντα, δελτία τύπου, τις υπηρεσίες και εκδηλώσεις που αφορούν την *Ετήσια Έκθεση* θα είναι διαθέσιμες στις 10:00 CET στις 6.11.2008 στη διεύθυνση:

<http://www.emcdda.europa.eu/events/2008/annual-report>